

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXVII. De Chosrois expeditione adversus Edessam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

miraculum picturâ expressum nec in scientibus indicaret. Mansitque integrâ hæc imago, ad incursionem usque Adaramanis & Persarum. Quo tempore una cum sacrosancta Dei Ecclesia & cùm universâ civitate flammis absumpta est. Atque hæc quidem ita evenerunt. Chosroes vero dum rediret, violatis pactis (quædam enim tunc spoponderebat) longe alia admisit, quæ inconstitutæ quidem ejus ac levitati conveniebant; viro autem fatione prædicto, nondum Regi, pectorum suorum rationem ducenti, indecora prorsus erant.

Αὐτοῦ οὖσι τῇ γραφῇ διαγέγελλαστα, ἡνὶ μετεγ-
τῆς ἀδαμαρμάνης καὶ πέστων ἐφόδῳ διεπεφ-
σιν εκανεῖν τὸ τῇ αὐτῷ σε αἰγαῖα τε θεῶν εἴδο-
σια μή της οὖλης πόλεως, καὶ ταῦτα μετε-
γεγόντα. ὁ δὲ χρονέως καὶ τίποι αἱ φύσει τα-
χεῖται οὐδίποτε τὰ συγκέμενα, ἐπει ταῦ-
τα δέ σπουδέσκει, ἔτερα πέπεριχε, τοὺς
ἀσαφεῖς αὐτὸς καὶ σεβεσθεῖτεστοι συμβάν-
τα, ἥκιστα ἐν αὐτῷ λογισθεῖτε, μητὶ γε διέβα-
σιλῇ πέποντε, λογεν τῷ συνεπιμένοντος
μένω.

C A P. XXVII.

De Chosrois expeditione adversus Edessam.

NA R R A T etiam idem Procopius
Nea quæ de Edessa & de Agbaro ab
antiquis sunt prodita, & quemadmo-
dum Christus Epistolam ad Agbarum
scripserit. Deinde qualiter Chosroes
in altera incursione Edessam obsidet
aggressus sit, convicturum se falsi existi-
mans ea quæ à fidelibus iactabantur, E-
dessam nunquam in potestatem hosti-
um venturam esse. Quod tamen non
legitur in ea Epistola quam Christus De-
us noster ad Agbarum misit, ut Studiosi
colligere possunt ex historia Eusebii
Pamphili, qui Epistolam illam iisdem
plane verbis operi suo infervit. Ab uni-
versis tamen Fidelibus ita prædicatur
& creditur, ipsoque eventu comproba-
tum est, fide scilicet vaticinium ad ef-
fectum perducente. Nam cùm eam
urbem expugnare aggressus esset
Chosroes, ac si penumero in cām it-
rumpere conatus esset, ingentem præ-
terea aggerem exstruxisset, qui ipsa ur-
bis moenia altitudine superabat; innu-
meras denique plas machinas adhibu-
isset, tamen non infecta abscessit. Sed rem
totam uti gesta est, narrabo. Mandave-
rat Chosroes milibus suis, ut maxi-
mam copiam lignorum ex qualicunque
arbore ad obsidionem congererent.
Quæ cùm dicto citius collecta essent, e-
am undique in orbem erexit, & in me-
dium congregata humo recta urbem ver-
sus promovit. Ita paulatim materiam
simul & aggerem superstruens, & ad ur-
bem proprius accedens, in tantam alti-
tudinem opus erexit, & urbis moenia usq;
adeo superavit, ut tela ex superiori lo-
co conjiceret in defensores urbis qui in
murus stabant. Obsessi igitur, cùm

τινεχόμυοι, τεθέαντο τὸ χῶμα πλησίον ὡς πολεμίας περὶ τὸ πόλεως ἐπέβοτεσάδ, αὐτα ἔω μιχανῶν), αὐτικεν Θ χώματος, ὅπερ ἀγέσα πέρος εωμαίων κένηλην), διώρυγα τὸ γῆν κατεργάσασάδ, ἐνθέν τε πῦρ αἰνεῖναι, ὡς αὐτῇ Φλογειταὶ ξύλα φθειρέμφα τὸν χὲν εἰς γῆν καταγοι κατὰ τὸ μὴν ἔργον επειδελέσο. τουταὶ δὲ προσάψαντες, Θ σκοπεύθημέριαν, ἐκ ιχνῶν Θ πυρὸς διέξοδον, οὗτον δέργος ἐπιλαμπανόριον διναιο τὸν ὑλην τοῦτον καθιέραξασάδ. ὡς δὲ τοὺς πάταν αἱμηχανίαν ἥλθον, φέργοι τὸν θεῖον διλοινον εἴκονα, λιώντων μὴν χέρες τοῦ εργάσαντος αὐγέδεως οὐχεισός οὐδεός επειδειλον θέντεπόθι, πέτομφε ταῦτην τοιν τὸν παταγίαν εἰκόνα κατὰ τὴν εἰργαστρένην Θ φίσιν εσαγαγούντες διώρυγα, οὐδὲ τε πικλυσαντες, απὸ πυρᾶς ητούρας κατὰ τὸ ξύλων οὐφείσαντο παρασινα τὸ θεῖας δυνάμεως τὴν πίστην τῷ δεδραχτων επιφοιησάστης, ὅπερ μὲν εἰκόνιοι περίνην αδύνατον, εἰπονέτο τοῦτον κατασινα γέρεδεξαντα τὸν φλόγα τὰ ξύλα, οὐ λόγος θαῖτον απανθρακεῖνται τοιςύπερεροις μέλεδιδόσται, απαντα Θ πυρὸς αἱμφιεμομένα. ὡς δὲ τὸν παπιὸν αὐταθρώποντα τεθέαντο δι τὸ πολυορκία πιεζόριον, σοφίδον) ταῦτε λαγυνίδας μηκεῖαι γάγοντες, εμφορησάντες τε θείαμαν καταπίει τῷ δάλλων εὐκαταφλέκτων ὑλῶν, κατὰ τὸ καλυμένης αγέσας ἀπεσφενδόνιζον, αἵπεται παγούανείσαι τοι πυρὸς τῇ εὑμῃ τῷ βολῆς αιαφθεῖτο, τὸν ἐπὶ Θ χώματοι αναδιδόμενον καπτὸν λανθάνεται παρεσκέναζον ὡς πάντας τοῦτοπαταζόντες τοῦ κατηνὸν καθεσάναμετήν δὲ θειέντες ημέρα, οὐφειγαναι γλωσσίδες Θ πυρὸς ἐπὶ τὸ γῆς αναδιδόμφραι, κατότε συνηκανοὶ σὺν τῷ χώματι τῷ περσῶν μαχόριοι, στοι κακῶν καθεσκάστοι, οὐχοτερησης αποτελεῖθεια δυνάμεις αὐτοφερόμενος, τετὼν ὑδάτων διλκάδε οὐτοῦτο πόλεως ετύχον οὔτες, κατὰ τὸ πυρᾶς αφείς, σεινύφν ταῦτην ἐπεισόρτη, ητού μᾶλλον ὡς ἐλαιον ήθειον, ητιτὼν οὐχαίτινον εἰωθότων, τὸν ὑδωρ δεξαμένην, επιμεζονηρητη μέχεται αὐτὸ παῦτανηγαγρυ χῶμα, καὶ τέλεον τὸν αγέσαν απειέφρωσε. τοτεδὲ ενόχοσρόνας απασταταις ἐλπίσιν απειρηκας, κατὰ τῶν εργων εγνωκας, ὡς πολ-

A vidissent aggerem montis instar procedentem ad urbem appropinquare, remque ead adductam esse ut hostes pedibus in urbem ingressuri crederentur; primo mane, ex adverso aggeris, quem Romani aggestam vocant, cuniculos agere instituerunt, atque inde ignem immittere, quod lignis incensi agget in terram rueret. Et opus quidem ipsum absolutum est. Sed cum rogum accendissent, res eis non succedit ex voto, propterea quod ignis viam non habebat, qua posset admisso acre congeriem lignorum apprehendere. Itaque ad inopiam consilii jam redacti, afferunt divinitus fabricatam imaginem, quam non hominum manus effinxerant, sed Christus Deus ad Agbarum miserat, qui ipsum videre magnopere cupiebat. Hanc cum in fossam quam effoderant importabant, aqua asperserunt: & ex eadem aqua in rogum ac ligna guttas aliquot injecterunt. Statimque divina potentia fidei illorum opitulante, quod prius fieri nullo modo poterat, ad extitum perductum est. Nam continuo ligna flammam conceperunt, & dicto citius in carbones redacta, eam ad superiore ligna transmisere, igne universa undique depalcente. Obsessi verò postquam fumum in sublime erumpentem viderunt, istud commenti sunt. Parvas quasdam lagenas sulphure ac stupa, aliaque materia ad ignem concipientem aptissima repletas, in aggerem hostium miserunt. Quæ cum fumum emittere coepissent, igne scilicet ipsa actionis vi accenso, id perficiebant, ut fumum ex aggere erumpere ignorarentur. Omnes enim qui ejus regnari erant, non aliunde quam ex lagenis illis fumum prodire suspicabantur. Tertio demum post die, flammæ ignis ex terra prodeentes apparuerunt. Tunc verò Persæ qui ex aggere pugnabant, senserunt quo in discrimine positi essent. At Chosroes, quasi divina potentia se se opponens, aqua ductus omnes qui extra civitatem erant, in rogum derivans, eum restinguere conatus est. Sed rogor aquam vice olei, aut sulphuris, aut alterius materiæ quæ flammam alere solet admittens, magis magisque incendebatur, quo adusque aggerem universum pessundedit, & in favillas ac cineres rediget. Tuncigitur Chosroes animum penitus despondens, & experimento ipso intelligens magnum se

Ecc

dederus retulisse, qui sperasset se Deo A quem nos colimus superiorem futurum, cum ignominia in regionem suam reversus est.

λέω ὁ φλεν αἰχ-ύνω, οὐδεὶς πάσας τὸν τρι-
ήμην πρεσβεῖον μέντος θεός φείσεται, οὐτα
[φέτερα τὸν ἀποπόθεμαν ἐποιεῖτο ἀλλα]

CAP. XXVIII.

De miraculo quod factum est Sergiopolit.

REFERAM nunc id quod ab eodem Chosroë alibi gestum est circa urbem Sergiopolim. Est enim eximium, dignumque proflus quod semper inter hominum memoria commendetur. Quippe Chosroës ad hanc quoque urbem accessit, expugnare eam cupiens. Cum igitur incusso atiente muros quatere jam cœpisset, oppidanum eo colloquium inierunt, servanda urbis causa. Tandemque inter eos convenit, ut sacra Ecclesiæ vas pro redemptione urbis darentur: in quibus erat crux, quam Justinianus ac Theodora eò miserant, his ad Chosroen perlati, sciscitatur Chosroës ex sacerdote & ex Persis, qui unà cum illo ad eam rem missi fuerant, nihilne amplius supereret. Tum quidam ex iis qui mentiri consueverant, respondit, alias præterea Thesauros esse, ab oppidanis qui pauci admodum erant, occultatos. Potro ex sacris Thesauris qui comportabantur, aureum quidem vel argenteum vas nullum relictum fuerat, sed alterius præstantioris materia, ac Deo profus dicata: sanctissimæ scilicet reliquiae invicti Martyris Sergii, in oblonga quadam arca argento cooperata recondita. His inductus Chosroës, cum universum exercitum urbi admovisset, repente per omnem ambitum murorum innumerabilis visa est militum multitudo, cum clypeis urbem defendantium. Quo conpecto, hi qui à Chosroë missi fuerant, reversi sunt, & numerum & armaturam genus non sine admiratione referentes. Chosroës verò, postquam iterum sciscitatus paucos admodum in urbe remansisse didicit, eosque aut senes aut parvulos, robustis videlicet omnibus è medio sublatis: hujus miraculi auctorem esse Martyrem intellexit. Atque ob id metu perculsus, admiratusque Christianorum fidem, in regnum suum reversus est. Ajunt etiam illum sub exitum vita, sacro regenerationis lavato initiatum fuisse.

ΚΕΦ. ΙΗ.

Πιει Τιγρινότθ οὐ ειρη ή πάλι θείματο.

ΛΕΞΕΙΔΙΑ ὅ καὶ ὁ κῆ τηλεσεργία των τῶν αἰλούς ωντὸς χοσέου γέγονε. παῖς αἴξιογόν ἐστι, καὶ πεζόν οὐλιας μημης δει διατωζομένη. ἐπέση καὶ ταῦτη ὁχείης, ἐκπολυρκεῖν οὐλιας ἐπεγόρυθρον. οὐ δ' οὐ τῷ τειχῶν ἀπεπειράτη, τὰ φειτηένα τηλειας τῆς πόλεως τερος ἐκατέρων ἐλατει καὶ συμβαίνεταιν ὡς τετάνερον κειμήλια πτατην πόλην θύρας, ἐν οἷς καθειτηκές εἰσιν ωντὸς ιερωτανές καὶ θεοδώρης πεμφθειρος δ' οὐ ἀπεκομιδηταντα, τοις ιεροις οὐ χοσέους καὶ τῶν σωὶς αιτοις πεμφθειροι τερσῶν αἰνεπινθάνετο μή τι ἐτερον εἴη. τοις δέ τις σύκειαστον αἰλυτήρεας, Φοσι την τον χοστρόλει καὶ ἐτεροι εἴαι κειμήλια απει πτορος τῶν πολιτῶν ἀπεκρύνη εναείμην οὐλιαν. οὐτελέλειπτο ὅ χειστε μήρη δέργη κειμήλιον τῶν ἐπιφερομένων θάλαττας ερεισε πτούργια πέροις οὐλιας, καὶ θεος καθάπαξ αἰχέσης, τὰ πανάγια λειψανασεργίας αἰλαφόρες μάρινθον, ἐν τινι τῶν ἐπιμικνυεῶν κειμήλια δέξ δέργυρες ημιφειρομένη. ἐπειδὴ δέ τετοιοι πειθεῖσ οὐ χοσέους, τη πόλη τὸν οὖλον ἐπαφῆκε σερδόν, οὐζαπίνη αἰτοντος εἰσελον αἰστις αἰνεφάνη μυεια, οὐτε μαχάσα τῆς πόλεως οὐπερ οἱ πεμφθειροις χοσρός θεασά μηροις ἐπαληπτοί θαυμάζοντες, την τε οὐζαπίνη σπηλαίη μηροι. οὐ δέ καὶ πάλι πυθόριθρον ξαθεν οὐ χοσέους οὐλίγυρες τη πόλει κομιδηταπομέναι οὐζάρχες τε καὶ άνερες, της σφεγγώσης ηλικίας οὐτοδῶν θρομένης, ερωτει μάρινθον εἴαι τὸ θαυμα. καὶ δεῖται, οὐ τηλε χεισιανῶν πίσιν αἰγάμενον, ἀπέρ πτορος τὰ οὐκεῖσα. οὐ καὶ Φασιν οὐταΐτελον ταῖσι, της θείας οὐζωθῆναι παλγενεσίας.